

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stape: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslov z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravitelstvo* ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpete reklamacije se prostu postopno.

Glasilno slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Deželni zbor istrski.

IV. seja, dne 17. januarja 1896.

Predsednik je otvoril sejo ob 11. uri in jeden četrt. Navzoči so vsi poslanci. Zborovni tajnik čita zapisnik zadnje seje, v kojem se niti ne spominja govorov in predlogov manjšine. Predsednik povdarja, da to dela, ker predlogi niso podnešeni „nella lingua della Dieta“. Manjšina protestuje na to proti takemu postopanju od strani predsedništva. (V tem trenutku prišel je v prvič gospod posl. Laginja) Dvignivši se posl. Mandić podaje sledečo izjavo:

Visoki zbor! Nemški pregovor veli, da je brezuspešna vsaka borba proti neumnosti, a mi Hrvati in Slovenci lahko preobrnemo ta pregovor tako, da so brezuspešni vsi razlogi in dokazi proti zabitosti in strasti slavnega predsedništva in večine v tej zbornici. Imel bi pravico zahtevati, da se zapisnik zadnje seje v nekih točkah premeni, ali tega ne storim; ker znam, da bi moje besede ostale neuslišane, hočem samo pred licem vladnega zastopnika povdarjati, da je moj tovariš Dr. D. Trinajstić v zadnji seji zahteval, da se uvrsti v zapisnik tudi to, da je manjšina vskliknila Njeg. Veličanstvu „živio“; da sem jaz zahteval, da se stavi v zapisnik, kako je c. k. namestnik pozdravil ta zbor i hrvatski, kar ne stoji prav v zapisniku, kjer je rečeno, da je to storil vladni zastopnik. Dalje zahtevam, da se konstatuje, da se je predal hrvatski pisan predlog o poslu verifikacijskih volitev; da je nadalje tovariš Jenko predal predlog o poslu kreditnega zavoda. Od vsega tega pa ni nič v zapisniku. Jaz moram to tukaj konstatovati. (Manjšina: Živio!)

Predsednik: Ker je došel g. posl. Laginja v zbornico, pozivljam ga da položi svečano obljubo. (Mu jo čita samo talijanski.)

Laginja: Prosim, slavno predsedništvo, da blagovoli prečitati mi formulo svečane obljube tudi v hrvatskem jeziku. (Ponavlja iste besede tudi v italijanskem jeziku.) Pri tem je nastalo v večini in na galeriji prav huronsko kričanje in bučenje: No, no! Predsednik noče zadovoljiti Laginjevi zahtevi, ob jednom se srdi na Spinčića, da čemu se smeje. Spinčić: Galerija pa se sme smejeti in kričati, seveda!

Za tem se je nadaljeval dnevni red. Na dnevnem redu je 15 prošelj, deloma umirovljenih učiteljev, deloma učiteljskih sirot za razne podpore. Med drugimi tudi umirovljenega učitelja Maligoja,

radi povišanja mirovine. Pri tej točki oglasi se dr. D. Trinajstić nastopno:

Visoki zbor! Še preden se je otvoril sedanjí zbor, bilo je v glavnih glasilih čuti mnogo pritožeb o velikih in prevelikih stroških v neke takozvane šolske potrebe. Te tožbe se še vedno ponavljajo v vseh poročilih proračunskega odseka in to tudi letos. Mi z naše strani dobro znamo, da se tukaj gre le za to, da se pred svetom, koji nič ne vidi, na neki način opraviči vse, kar je ukrenil deželni odbor. Tak dokaz imamo tudi v tem slučaju. Učitelj Maligoj bil je poslednji čas učitelj v Novakih. Tam sem imel priliko prepričati se večkrat, kako vrši svojo službo. Kako je spolnjeval svojo nalogo, uvideti je bilo najbolj iz vspeha, ali bolje rečeno iz popolnega nevspeha. Baval se je z vsem drugim le s poučevanjem otrok ne. Otroci ostali so v popolnem neznanju. Nima torej na tem polju prav nobenih zaslug; vsled tega mislim, da mu ni treba poviševati mirovine, saj ima že tako mirovino, ki mu gre po postavi. Ali tudi njegovi gospodarski odnošaji ne zahtevajo tega. Predlansko leto, ko je bil umirovljen, preselil se je v Gorico. Akoravno je tedaj znal, da nima pravice glasovati v Pazinu, prišel je vendar-le tja, da se tam izkaže ter pomore nasprotni nam stranki. Človek, ki ima denar tudi za tako dolgo, nepotrebno pot in za take namene, ne more biti gospodarsko na slabem. Moram torej odkrito povedati, da z ozirom na njegovo službo in z ozirom na njegove gospodarske odnošaje, ne moremo glasovati za večjo mirovino, kakor mu spada po zakonu. Stavim torej predlog, da se preide na dnevni red preko te prošnje.

Predsednik: Stavljam na glasovanje predlog poročevalca za povišanje mirovine. Dr. D. Trinajstić: Prosim, moj predlog se mora pre postaviti na dnevni red in na glasovanje.

Predsednik, ne ozirajoči se na to, pravi: Ker je v današnjem dnevnem redu najvažnija točka, prošnja učiteljev in učiteljic za zboljšanje njih razmer, in bi tu znalo priti do zanimive debate, predlagam, da se kar preide k tej točki. Zbornica vsprejme ta predlog.

Poročevalec dr. Rizzi navaja pojedine točke prošelj. Učitelji prosijo: 1. znižanja službenih let na 35; 2.) naj se napravijo trije plačni razredi, v katere bi prestopalo toliko odstotkov učiteljev po službenih letih brez ozira na kraje ali mesta. Petletne doklade naj začenjajo tako, da tudi oni, koji so bili usposobljeni pred 1889, se zjednačijo z o-

nimi učitelji, ki so bili kasneje usposobljeni. Plača naj se zviša vsakemu razredu po 100 gld. Poročevalec trdi, da so učitelji po deželnih razmerah dovoljno plačani, da ima dežela se šolo silnih stroškov, a malo dohodkov in da vspehi šole nikakor ne odgovarjajo ogromnim stroškom. Ako druge dežele več trosijo za učiteljstvo, kar je tudi res, treba znati, da je šolstvo drugače urejeno, da so vspehi bolji in pokrajine bogatejše. Zato predlaga, da se preko te prošnje preide na dnevni red.

Za besedo se oglasi dr. Venier: Ni da bi kar tako mimošli ob tej prošnji; učitelji prosijo, torej imajo vzrokov. Akoravno pojedini vzroki niso popolnoma tehtni, nekaj je vendar istine na njih, zato stavim sledeči predlog: „Pozivlje se sl. dež. odbor, da izdela do bodočega zasedanja zakonski načrt o poboljšanju učiteljskih plač“. Za ta predlog je glasovalo le nekaj Italijanov in vsa slovenska manjšina. (Iz tega se vidi, da se je hotelo od italijanske večine oprati se pred učiteljstvom „ut aliquid fecisse videantur“).

Za besedo prisi posl. Mandić: Visoki zbor! Obžalovati moramo globoko mi člani manjšine te zbornice, ker nam je odvzeta vsaka mogočnost, da upogledamo v spise slav. dež. odbora in bodisi, da je Bog zna kako važno vprašanje, ki se razpravlja v tej visoki zbornici. Tako smo tudi v tem slučaju izključeni od zelo važnega vprašanja. Loveti beležke iz tega, kar je navel poročevalec, oglasil sem se, da nekaj spregovorim o tem vprašanju. Resnica je, da mi ne težimo za tem najmanje, da bi si pridobili naklonjenost učiteljev, ki so predložili svojo prošnjo temu visokemu zboru za zboljšanje svojega materialnega stanja. Storim to le kakor zastopnik naroda, iz kojega izhaja to učiteljstvo; storim to iz namena, da se pomaga vsakemu, kdor potrebuje. To vprašanje se je sicer že razpravljalo leta 1894, ko je 78 ljudskih učiteljev Istre poslalo svojo prošnjo za zboljšanje svojih materialnih razmer. Tedanji poročevalec g. poslanec dr. Bartoli, je sicer priznal, da bi trebalo kake pomoči učiteljstvu; priznal je to tudi oni bivši poslanec, ki je tukaj užigal sveče Bogu in hudiču (Babuder!). Tudi on je rekel: „Treba učiteljstvu pomagati“. Še celó šolski poročevalec dr. Gambini je to priznal; ali narisal je sedanje stanje učiteljev tako krasnimi barvami, da bi oni, ki ne pozna njihovih razmer, moral v resnici zaključiti, da trezno živeči učitelj živi kakor gospod in da se na vsaki učiteljski obedni mizi kadí vsak dan pečenka. Visoki zbor, temu ni tako. Tako

„Stoj, in odloži pri tej priči puško!“, zakričal je hripavo lovec in napel puškinega petelina.

„Tebi, zgaga, že ne!“ je siknil Peter, vrgel srno z rame, pa besno planil na šibkega lovca. V tem trenutku pa je zagrmel pok in glasen jék se odmeval med skalami in drevesi. — Lovec ni zadel Petra, pač pa se je sam zvijal pod žilavimi rokami Petrovimi in glasno ječal, ko so deževale trde pesti po njegovem hrbtu in glavi. „Zadosti si skupil za danes“, je dejal Peter, ko se je naveličal mlatiti lovca; „sedaj pa odlazi! Čuvaj se, da me komu ne izdaš ali celo naznanis! Gorjé ti potem!“

Lovec se je pobral in kolikor mogel naglo odhitel. Peter pa je smeje se zopet naložil srno na ramo in odšel domov.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

T a t.

(Dalje).

Že za življenja pokojne matere si je bil Peter preskrbel od nekd staro puško jednocevko ter streljal — skopce, ki so se hodili gostit v vas s piščeti in racami. Ker je bil Peter dober strelec, je malokedaj zgrešil svojo žrtev. Pa kako tudi! — Že kot samosrajčnik — v naši vasi pa hodijo otroci v samih srjcah do osmega leta — je znal loviti pisane metulje in zlate hrošče kakor nikdo drugi ter jih na igli nabodene donášal vaškemu učitelju. Potem je lovil pod stražo kričeče vrabce in na lepenke ali v zanjke senice in liščeke. Potem je lovil v pasti podlasice, dihurje in lisice, pobiral iz gnejzd v smrekovih vrhah mlade veverice; nato je ustrelil kunjo, ki je hodila strašit pod pragom

brakajočo kokljo, potem je vstrelil divjega zajca, ki je hodil predrzno na zelnik tik hiše, hoteči uničiti delo pridnih rok njegove žene, Lize: potem je ustrelil srno, potem srnjaka, potem...

V prokletstvu je človeku večkrat najljubša zabava.

Ko je Peter ustrelil prvega zajca, je logar sicer slišal pok in uganil tudi takoj strelca. No, precej vprvo ni hotel učiniti ničesar, ker je tudi Peter njemu večkrat rad pomagal goniti, kadar je šel mladi grof lovit. Petru je bilo to sevé prav. Dobil je še večji pogum in pri prvi priliki je pihnil mlado srno v grajščinskem gozdu prav sredi hriba. Ves poten nesel je na rami svoj plen domov. Na potu pa ga je srečal grajščinski lovec. Kri je šinila obema v obraz, a pobledela sta zopet oba hkrati. Huda sovražnika sta si bila Peter in kruljavi lovec, in že večkrat sta se le s težavo ognila v vaški gostilni pretepu.

more govoriti le tak človek, kateri ni bil nikoli med ljudskim učiteljstvom, in ne pozna njih gmotnih razmer. Državni zakon od 9. maja 1869., § 55, točka 1. pravi, da mora biti najmanjša plača učiteljev taka, da morejo pošteno živeti, da jim ni treba iskati drugih postranskih zaslužkov, da morejo preživeti sebe in družino. Sedaj vprašam vas, gospóda, koji poznate stanje učiteljstva na deželi, more-li ono se svojo sedanjo plačo izhajati kakor veli zakon; ali ni marveč učitelj večkrat prisiljen iskati si drugih postranskih škoric, da pošteno preživi sebe in svojo družino? Res, tudi ta visoki zbor je že marsikaj storil za ljudsko učiteljstvo in pečal se z vprašanjem o poboljšanju učiteljskih gmotnih razmer. Tako nahajamo v zborovskih zapisnikih od leta 1870, 1874, 1878 in 1888, sedaj jeden sedaj drugi predlog, ko se je hotelo kaj zboljšati. (Konec prih.)

DOPISI.

Iz občine dolinske, dne 20. jan. 1896. (Izv. dop.) Dan po sv. Treh kraljih t. l. je imela tukajšnja kmetijska zadruga svoje redno letno zborovanje. Upal sem, da se oglasi kako spretneje pero in opiše to zborovanje. Ker pa večino menda muči misel, kedo v sedanjih občinskih homatijah zasede županski stol, sem zastoj čakal.

Da je zanimanje tukajšnjih kmetov — posebno boljših posestnikov — jako pičlo, se ni čuditi, kajti, istrski kmet je še premalo izobražen. Čudno je pa vendar od nekotih bolj premožnih kmetov, ki bi lahko vsaj jezik za zobmi držali in ne zabavljali čez tako koristno in v sedanjih za kmeta resnih časih prepotrebno društvo.

Pri vseh teh žalostnih razmerah udeležilo se je zborovanja lepo število udov. Predsednik zadruge, gospod Ivan Sancin, otvoril je zborovanje z jednatim govorom. Iz njegovega govora zvenela je vnetost za delovanje kmetijstvu v prid. Konečno je v svojem govoru opomnil, da je v minolem letu neizbirčna smrtna kosa pobrala v večnost podpornika, dušnega pastirja č. g. Alojzija Pavlija. V znak hvaležnega vspomina so udje vstali raz sedežev. Društveni tajnik je prebral letno poročilo in s tem pokazal, da odbor ni spal, ampak deloval. — Iz poročila blagajnika o dohodkih in stroških razvidelo se je tudi premoženje zadruge. Isto znaša v kmetijskih strojih in družih premičnostih 821 gl. 52 nč.

Za tem sledila je razprava, kako napraviti društveno trtnico za vzgojevanje ameriških trt? Pri tej priliki se je oglašil g. Ante Sancin, bivši učenec kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu ter nam je v kratkih potezah razložil, kako naj bi se ista ustanovila in koliko bi prilično stala za nasad 50.000 trt. Tudi je naštel in priporočil nekoje vrste boljših ameriških trt, katerim bi bolj ugajale naše zemlje.

G. Josip Kočevar iz Kastelca, bivši učenec kmetijske šole v Gorici, je pojasnil ploditev trtne uši, tako, da je lahko razvidel vsakdo pričujočih, kaka kuga je trti ista.

Na to so udje skoro jednoglasno sklenili na-

Obnarodimo še nekaj. 7

Sploh pa se nisem jaz nikdar povse protivil sedanjemu temu minolniku, temuč povdarjal sem le, da nam rabi prepogostoma. On nam, doduše, zveni celó prijetno, kajti navajeni smo na nekdanji svoj in na hrvaški še živoči aorist. Ker pa ne priznavajo več naši slovničarji aorista v našem jeziku, ker se je pa on poizgubil u nas skoraj povse, kakor se je poizgubil v poljščini in ruščini in ker si ga oživeti več ne upamo, bilo bi menda najpametnejše, da mu damo vsaj v prozi slovó.

Še je napisal prečastni gospod urednik: „Pisatelj pravi: „bodoči čas se napačno izraža z dovršnikom in pomožnikom biti“. — Temu pa ni tako. V raznih stavkih je pomen dovršnega sedanjika različen. Pomenja ne samo bodoči, ampak tudi sedanji in minuli čas, kakoršna je namreč zveza. Njemu ne ugaja raba glagola v tem le stavku: „Zaradi tega bo zapustil človek očeta in mater in se držal svoje žene in bodeta dva v jednem mesu“. Vprašam, kako pa naj se neki piše: Ali menite, da prelagalec ni mislil in mislil,

praviti trtnico, ter si izvolili odsek, koji ima skrbeti za nakup primerne zemljišča. Konečno moram omeniti, da je zadruga dopisovala edino v slovenščini. Radi tega se ni veliko doseglo. — Dragi čitatelj! Gotovo so ti znane razmere za nas Slované pri vis. deželnem odboru v Poreču — in enako pri deželnem kulturnem svetu! No, saj je rekel neki gospod v Poreču našem domačincu minolega leta o priliki kurza za cepljenje: „Išite v italijansčini, da vas razumemo, in dobiste kar prosite!“ — Naša zadruga ostane raje brez podpor, nego pokoriti se italijansčini. Kajti nismo rojeni v Istri radi dež. kulturnega sveta, ampak menimo, da je isti nastavljen za zboljšanje kmetijstva tako med jedno in drugo narodnostjo. Kruhov.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. januarja. 1896.

O demonstraciji v deželnem zboru tržaškem piše „N. Fr. Pr.“: „V deželnem zboru tržaškem dogodila se je včeraj toliko nepotrebna, kolikor nespametna demonstracija. Neki gospod Spadoni je predložil, da naj zbor sklene izjavo simpatije za italijansko vojsko v Afriki. Ker pa deželni glavar dr. Pitteri ni hotel vsprejeti tega predloga, ker isti ne pripada delokrogu deželnega zbora, ostavil je gospod Spadoni s svojimi prijatelji dvorano. Vsled tega ni ostalo zadostno število poslancev in zbor ni bil več sklepčen.“

Galerija je odhajajočim poslancem priredila ovacijo.

Take, malo prevdarjene in poleg tega otročje demonstracije dosežejo slednjič le to, da Italijani Trsta in Primorske popolnoma izgubó simpatije avstrijskih Nemcev. S tem oni ne delajo drugega, ne pomagajo Slovincem in Hrvatom, ki že takó in takó ob vsaki priliki zahtevajo, da se jih smatra patentovanimi Avstrijci južne Avstrije.“

To oceno v dunajskem listu o najnovjšem junaštvu gospodov Spadonija, Rascovicha in družbe sta hlastno pobrala večerno izdanje „Mattinovo“ in pa „Triester Zeitung“. Kako ne bi jima bila dobro došla ta izjava, ko sta z isto zadela dve muhi na jeden mah. V prvo je ta migljaj o „izgubi simpatij avstrijskih Nemcev“ zaresen opomin radikalni in — preodkritosrčni gospódi, naj nikar ne delajo — neumnosti; v drugo pa se roga „patentovanemu avstrijstvu“ primorskih Slovanov. Dobroobčutna ironija, ki tiči v tem nazivljenju, naj bi bila nekako dobro spričevalo onim drugim, češ: vsi tisti opomini se slovanske strani o nepatrijotičkih demonstracijah se zgolj — ovađuštva! Namen migljaju v „N. Fr. Pr.“ je bil torej le ta: Italijanom resen, dobrohoten opomin, Slovanom pa — zaušnico! Tako je bilo od nekda in je še sedaj pri imenovanem dunajskem listu, a pot od uredništva lista „Neue Fr. Presse“, pa do našega „Mattina“ in „Triester Zeitung“ je posuta cvetjem tesnega soglasja.

Nočemo se pripraviti danes ni z „N. Fr. Pr.“, ni z „Mattinom“ ni s „Triester Zeitung“, ali so take demonstracije, kakoršna se je dogodila te

predno je zapisal oni stavek, mislil pač bolj, kakor on. Ko bi bil zapisal: „Zaradi tega zapusti človek itd.“, ali bi bilo to pravo? Naše ljudstvo in skoro vse čitateljstvo bi umevalo besedo v pomenu sedanjikovem. Toda izreči je treba misel v prihodniku, kakor jo izraža izvornik in drugi prevodi. In zopet: ali se je smelo reči . . . . . bo zapuščal? Tudi ne, v tem bi bila druga misel. Torej je bilo jedino bo zapustil pravo in to je prelagalec izbral, čeprav je poznal pomislek, kakoršnega ima gosp. Lamurski.“

Ne tako ne, tako vam zdravja, preosveščeni don Francesco!). Ni li Vas uho zabolelo, niste se li bali, da Vas kap udari, ko ste napisali užasna ta slova? Mene je kar mrščalica pretresla, po-

*) Nikakor ni se mi dalo napisati latinsko-poljsko-česki „Francíšek“. Morda bude ta oblika slovnično utemeljena, a mojemu uhu vendarle ne ugaja, pa mu zveni še menj prijetno, nego: rženi cvet za rožnik ali lipenj, ali pa z dne, v poslednjem četrti tega veka iz češčine v našo knjigo vvedeni, v mesto ruskega, hrvaškega in poprejšnjega našega o d, na pr. zakon z dne šestnajstega kozoprska, ali pa: justičnega ministerstva ukaz z dne štirnajstega rženega cveta. — Kedo bo neki blagovoljno poslušal tako besedičenje, preobilimi šumevcu zvrčeno? In gorje govorniku, ako ima kak piškav zob, pa da se mu pridružite v

dni v deželnem zboru tržaškem, bolj otročje ali bolj — nepatrijotičke, pač pa moramo naglasiti, da tukajšnji italijansko-radikalni krogi, uljudno sicer, ali prav odločno odklanjajo dobrohotno posvarilo prijateljev Nemcev. Ni najmanje nas ne brigajo — tako pravijo — drznosti, ki nas utegnejo doleteti z Dunaja, ali pa to, kar pišejo o nas slovanski listi. Mi se brigamo le za svoje stvari ne gledé na vsa nasprotstva. „Indipendente“ odreka na to „Mattinu“ kar naravnost pravico govoriti v imenu te pokrajine; te pravice da nima že zato, ker pripisuje vsikdar važnost le temu, kar pravijo „drugod“, in ne temu, kar se zahteva „tu“. „Indipendente“ pripoznava sicer, da je „Mattino“ ob marsikakem vprašanju na strani „prava“, to je italijanskega radikalizma, toda — tako vsklika vrlo italijansko glasilo — ali hoče „Mattino“ vsporejati važnost raznih lokalnih vprašanj — vojno v Afriki?! Ali razumeš, gibčni „Mattino“, ta sunek pod rebra?! Razumeš-li, da je za poznano italijansko gospódo vojna v Afriki veliko važnejša nego pa vsa tržaško-lokalna vprašanja?! V primeri s to gospódo smo mi primorski Slovani — to bodi povedano na vsa usta „Mattinu“ in „Triesterici“ — res patentovani Avstrijci, patentovani po nebrojnih sijajnih dokazih lojalnosti, zvestobe in patrijotizma. Nas gospóda ne smešijo ni malo se svojim prezirljivim bagatelizovanjem, pač pa kažejo v čudni luči — sami sebe. Mi ne sumničimo nikdar italijanskega ljudstva kakor takega, ako pa opozarjamo na rovanja izvestnih ljudij in na zistematično izpodkopavanje avstrijskega mišljenja povsodi, do kamor le seza upliv teh ljudij, konstatovali smo le — gola dejstva. Ako pa taka dejstva niso baš prijetna za „dober glas“ „Mattina“ in „Triesterice“ pred avstrijskim svetom, na tem, ti mili in ljubi Bog, vendar nismo krivi mi!! Nikar se torej ne jezite na nas, ki nismo krivi, da je tako, ampak jezite se na one, ki so krivi! — „Patentovani Avstrijci“ imajo dobro vest! Dvomimo pa, da bi imeli tako dobro vest oni, ki imajo menda patent za svobodno uprizarjanje takih demonstracij, kakoršna je bila ona, radi koje se je morala zaključiti zadnja seja deželnega zbora tržaškega.

Deželni zbori. K današnjemu poročilu o IV. seji deželnega zbora istrskega bilo bi še pridodati, da je tajnik Chersich prečital samo v italijanskem jeziku interpelacijo, koja so v hrvatskem jeziku stavili poslanci dr. Dinko Trinajstić in tovariši radi prestrogega izterjevanja davkov in radi nemškega dopisovanja s hrvatskim ljudstvom. Ko je v razpravi o prošnji učiteljev poslanec Spinčić omenil Pirana, navstal je v zbornici in na galeriji grozen vrišč in vihar: uprav besneli so v zbornici in na galeriji. Med tem viharjem zagrešil je posl. Vergottini oni že znani vsklik: **Drugje bi Vas bili ubili!** Ker pa je ponavljal ta vsklik, zahteval je Spinčić, da se zabeleži ta brutalna izjava. Poslanec Bennati je pritrjeval svojemu drugu Vergottiniju. Na to je navstal že omenjeni prepir med predsednikom in poslancem Gambinijem radi poslovnega reda. Predsednik je moral popustiti. Konečno sta izjavila jeden drugemu, da se nista hotela razžaliti.

mislivšega, da je svršetkom XIX. veka sploh še možno trditi kaj tacega. Brrr! Da ni na tem mestu pravilno: bo zapuščal, lahko vam pove i vsak naš Goričanin, više nego na pol pofurlančeni, da tudi: bo zapustil ni pravilno, in da je na tem mestu pravilen jedino prosti dovršnik: zapusti (ostavi), — ne mogo vas sicer prepričati, ker prebivate uže predolgo v Ljubljani, kder slišite v vsakdanjem razgovorjanju z ondukajšnjimi meščani, bodi priprostimi, bodi gosposkimi, le golo nepotrebno bobikanje, in ker zaradi tega nočete, ali ne morete uvažiti razlogov, navedenih v mojej razpravi in podkrepjenih raznimi primerami iz vseh slovanskih narečij, — a prosil bi vas vendar-le prav udvorno: (Dalje prih.)

govoru še dvanjki (bisaga) čmrljev, čvrljev, vpregljev, strašanskih škrtljev, Klensčakov, Klanjščarjev, Pruškecev, Štrakrožev, in drugih takih „m lozvončih“ besed, gotovo si ga izpuha iz zobne. Isto tako nikedar še nisem slišal, da bi kedo koga povprašal, na pr. „s katerega dne si na morji?“ pač pa sem slišal prašati: „o d kedaj si na morji?“ Pošteno bi bilo, da priznamo znova grajske pravice odstavljenemu našem o d, udomačenemu našem Franu in prijubljenemu našem rožniku ali lipnju ali ivanjščaku.

V deželnem zboru niževavstrijskem so antisemitje zopet silno napali vlado, in sicer radi besed, ki jih je spregovoril Nj. Veličanstvo na plesu šolskega društva za hčere uradnikov. Nj. Velič. je baje rekel, zagotovivši uradnike svoje naklonjenosti, nado, da bode vsikdar pravilno njih vedenje v političkem pogledu. Te besede smatrajo antisemitje kakor da so namenjene uradnikom za prihodnje volitve, ter očita jo vladi, da zlorablja krono za svoje namene, namreč tako, da zavija besede drugače, nego jih je cesar res govoril. Dr. Lueger je celo očital Badeniju in Kielmansegg, dá bi hotela napraviti iz cesarja strankarskega agitatorja. Ker je predsednik posvaril dra. Luegerja, naj ne tira krono v razpravo, odvrnil je Lueger: Mož sem, ki gojim dolžno spoštovanje pred krono; nikdar pa se ne uklonim pred Badenijem, ki na tak način postopa z našo stranko in zavaja cesarja, da nas isti pobija. Namestnik grof Kielmansegg je zatrdil, da besede cesarjeve so bile izgovorjene prav tako, kakor so bile razglašene v „Wiener Zeitung“, kar morejo potrditi vse osebe, ki so stale blizu. — Posl. dr. Lueger je stavil nujni predlog, da je pozvati vlado, naj takoj razpiše volitve na Dunaju. Liberalna večina je odklonila ta predlog 34 proti 23 glasom.

V deželnem zboru štirskem so bili interpelevali, zakaj je vladni zastopnik razpustil neki shod nemških nacionalcev, sklican v proslavo 25 letnice nemške države. Vladni zastopnik je odgovoril na to, da od vlade ni smeti zahtevati, da bi dovoljevala zborovanja, prezirajoča avstrijsko državno misel in pri katerih se malo spoštljivo govori o preslavni zgodovini naše domovine. Oblastim je dolžnost uveljavljati avstrijsko stališče. — Zapomnimo si torej, da so ti ljudje, kojim očita vladni zastopnik, da prezirajo avstrijsko državo, oni in isti srditeži, ki najbolj rohné proti zahtevam Slovencev in ki so najtesnejši zavezniki tistih življev v naši pokrajini, kojim ni malo ni do naslova — da govorimo po „Mattinovo“ — patentovanih Avstrijcev.

V deželnem zboru češkem je sklenila dotična v to nalašč izvoljena komisija, da je preiti v podrobno razpravo o predlogu Nemcev, da naj bi se v deželnem zboru zasnovala narodne kurije. Dokler so imeli Nemci večino v skupini mest in trgov, jim je bilo seveda prav, da sti v tej skupini sedeli in volili ukupno nemška večina in češka manjšina, pri čemer je seveda iz te skupine večina volila le svoje odposlance v razne zastope. Sedaj, ko so izgubili večino v dosedanjih skupinah, hoteli bi, da se zasnujejo čisto narodne kurije. In ker naj bi te kurije volile po jednako odposlancev v deželni odbor in druge zastope, doseženo bi bilo za Nemce, da bi bili povsodi enakoveljavni Čehom, dasi so v manjšini. Saj človek bi ne imel ničesar proti temu, ako bi Nemci povsodi bili navdušeni za enakopravnost med večino in manjšino, ali oni so navdušeni za tako enakopravnost le tam, kjer ne morejo gospodovati; kjer pa imajo moč v svojih rokah, tam se jim niti ne sanja o enakopravnosti. To občutimo tudi mi Slovenci v deželnem zboru štirskem. Ni čuda torej, da se Čehi upirajo omenjenemu predlogu. No, komisija je vendar sklenila preiti v podrobno razpravo, ker so za to glasovali tudi veleposestniki.

Razprava zaradi ovaduštva. Te dni smo sporočili, da se v Krakovem vrši pred tamošnjim porotnim sodiščem razprava proti onim osebam, katere so hotele prodati ruski vladi raznih važnih podatkov o avstrijski vojski in načrte avstrijskih utrd ob ruski meji. Razprava trajala je nad jeden teden dnij; končala je minolo nedeljo. Obtoženi posredovalec Adalbert Koziarsky dobil je jedno leto ječe, soobtoženi ruski Žid Samuel Strumpfner dve leti, njegova žena Karlota Strumpfner poldrugo leto. Strumpfnerjeva soobtožena hči Alma bila je oproščena. Vsi obtoženci morajo ukupno povrniti sodne stroške, po prestani kazni pa jih izženó iz Avstrije. V obsodbi je med razlogi navedeno dejstvo, da sta Strumpfnerjeva posredovala med ruskimi agenti in pa topničarskim stražmešтром Hradilom (ki pride pred vojaško sodišče) gledé papirjev, koje naj bi bil Hradil ukradel v pisarni svojega polka.

Branitelji uložili so pritožbo ničnosti in utok proti obsodbi.

Spomenik knjazu Danilu I. Meseca junija t. l. odkrijejo na Črnogorskem na vrhu Lov-

ške gore spomenik prvemu posvetnemu knezu črnogorskemu, Danilu I. Kip pok. kneza izdelal je mojsterski neki francoski kipar. Knežji dvor na Cetinju razpošlje v kratkem povabila k tej slovesnosti. V prvi vrsti bodo povabljeni: kraljevi dvor v Belemgradu, razni ruski veliki knezi, ki so v sorodu s knezom Nikolajem I., sedanjim vladarjem Črne Gore, in pa različni slovenski učenjaki in pisatelji. Povodom te slavnosti nameruje knez Nikola pomilostiti vse v inozemstvu živeče črnogorske begune ali izseljence.

Kronanje ruskega carja. „N. Fr. Presse“ javlja, da bode nuncij Agliardi zastopal papeža pri kronanju ruskega carja.

Italija v Afriki. Tudi do danes ni še nikakoršnih službenih vestij z bojišča v Eritreji. Italijanom — tostran in onstran jadranskega morja — odleglo je nekoliko, ker se je razširila govorica, da je podpolkovnik Galliano ukazal v utrdbi Makallè izkopati globok rov, v nadi, da naleti na vodo. Pravijo, da je res naletel na curek pitne vode. Vse to pa je le govorica, s katero tolažijo Italijanom naklonjeni poročevalci sebe in pa lahkoverne ljudi, ker si menda ne upajo več izmišljati „zmag“. Italijansko ministertvo ni objavilo nikakoršnih vestij.

Iz Napolja poročajo „Mattinu“, da je nek upliven ministerjalni uradnik izjavil, da je ministertvo razglasilo namišljena pogajanja o miru samo radi tega, da je provzročilo temeljito reakcijo v deželi. In dandanes se vsi vladni listi italijanski upirajo misli, da naj bi se sklenil mir pod tem pogojem, da Italijani takoj zapustijo Makallè.

Jako važno vest o dogodkih v Eritreji javlja zopet Pariški „Temps“. Objavlja namreč nekatera pisma, ki odločno zanikujejo, da bi bila nesloga med Menelikom in načelniki, ter zatrjujejo nasprotno, da se namreč Menelikovi vojski v kratkem pridruži pleme Danakiljev in pa vojska dervišev.

Baratieri je sporočil včeraj v Rim, da je bila utrdba Makallè dne 18. t. m. še v rokah Italijanov. Čudno je to poročilo, ki nekako pripravila drugo vest: menda so si sovražniki prisvojili Makallè poznaje, to je po 18. t. m. Iz tega poročila more tudi soditi vsakdo, koliko je verjeti vesti, da je podpolkovnik Galliano naletel na curek vode v Makallè, ko vrhovni poveljnik Baratieri menda niti ne zna, da-li je Makallè dandanes še v rokah Italijanov, ali pa se je moral Galliano že podati!

Različne vesti.

Visoki gosti v Trstu. Včeraj zjutraj dospel je v Trst nadvojvoda Karol Ljudevit s svojo obitelji. Nadvojvoda nameruje, kakor smo to sporočili svoječasno, s svojo obitelji napotiti se iz Trsta v Egipt in potem v Sveto deželo. Na postaji je vsprejel nj. ces. in kr. Visokost Lloydov predsednik baron Kalchberg ter spremil visoke popotnike na Lloydov parnik „Habsburg“.

Odlikovanje. Nj. Vel. cesar je podelil predstojniku občine Bol (otok Brač, Dalmacija) Nikolaju Bodloviču zlati križec za zasluge v znak Najvišega priznanja njegovega plodonosnega delovanja v korist občine.

To je že nesramno! Laška „L' Istria“ in zanjo seveda tržaški časnikarski rokovnjači in jednakorodni jim prijatelji dunajski, dajejo razumeti, kakor da so ono lopovstvo v Piranu izzvali pravo za pravo naši poslanci sami, ker so se ustavili pred poslopjem okrajnega sodišča piranskega, kjer so se, ogledujoči si tisto glasovito dvojezično tablo, smejali na glas in delali opazke v svojem jeziku.

Tu imate torej: poslanci so izzivalci, a piranski pouličnjaki — v zavihani rokavih in s cilindri na glavi — so nedolžni kakor novorojeno dete.

Ne treba praviti, da je poročilo v italijanskih in nemških listih zlagano od prve besede do zadnje. Ko nam je prišla pred oči ta najnovejša nesramnost, obrnili smo se nalašč do jednega naših poslancev, z vprašanjem, koliko je resnice na tem opravičevanju piranskih izgredev. In dotični poslanec nam je zadal svojo častno besedo, da je vsa pripovedka o tabli povsem zlagana, da poslanci, spremljani po toli hrupnih pojavih avite kulture, niti niso imeli

ni časa ni volje paziti na to, kje je poslopje sodne oblasti piranske in še danes ne vedo tega!!!

A recimo tudi, da bi se bili poslanci — ponavljamo pa, da se niso — res ustavili pred ono tablo, ki je postala po vsem, kar se je bilo dogodilo, toli glasovito, in recimo, da bi se bilitoli nasmehnil, ali bi bilo kaj takega smatrati kot izzivanje?! Ali bi mogel tak malenkosten čin opravičiti toliko barbarstvo proti možem, ki uživajo — da govorimo z „Osservatore“ — zaupanje velikega dela prebivalstva v pokrajini, barbarstvo, kakoršno ne bi mogli želeli da se prigodi slednjemu beraču v pokrajini?! Tu stojimo res pred psihologiško uganjko: ljudje, ki kar hitajo od demonstracije do demonstracije, jedne hujše od druge, ljudje, kojim je demonstrovanje življenjski element: ti isti ljudje so grozno občutljivi radi vsakega nevšečnega jim, če tudi še tako nedolžnega pojava od druge strani.

Udeleženi poslanec nam je torej zadal častno besedo, da je vse skup zlagano, kar pišejo nemški in laški listi v opravičenje demonstracije piranske. To svojo častno besedo so pripravljani vsi naši poslanci potrditi s prisego pred sodiščem! Zakaj jih ne zasllišijo? Saj si vendar ne moremo misliti, da bi laži po židovskih listih zaslužile več vere, nego beseda poslancev, mož-poštenjakov in zaupnikov naroda, izgovorjena pred sv. razpelom!!!

Un Musulmano della stampa. Pod tem naslovom vsklika tržaški dopisnik goriško konservativne „L' Eco del Litorale“: „Že v svojem predzadnjem dopisu sem obžaloval, da v Trstu ni nikakega Luegerja, ki bi nadel torbo steklemu psu antiklerikalizma: „Piccolo“. Nadalje piše isti dopisnik, da je „Piccolo“ med tistimi, ki križajo Kristusa.

To je menda dovelj ostrá sodba o našem „Piccolo“ in nam ne prihaja niti na misel, da bi hoteli smatrati to sodbo pretirano. Smo že podpisali isto. A sedaj naj nam odgovori „L' Eco“, kaj naj si mislimo o izvestnih laških duhovnikih, ki se v svojem narodnem fanatizmu in v svojem slepem sovraštvu do nas Slovencev, vernih katoličanov, identifikujejo s tem steklim psom med protivniki; ki se zatekajo v predale ljudij, ki križajo Kristusa; in ki takim židovskim listom pošiljajo gradivo celó proti svojim lastnim stanovskim tovarišem, ako poslednji gledé na slovenske vernike v mestu tržaškem hočejo izvrševati v praksi, kar je zapovedal Kristus sam svojim aposteljem: Pojte in učite — vse narode! Kaj naj rečemo o takih duhovnikih? Dotičniki, kojih se to zadevuje, pa naj si zapomnijo, da je to javna tajnost, od kodi dobiva „Piccolo“ svoje, često kaj točne informacije o cerkvenih stvareh, ostvareh torej, ki bi morale biti tako tajne, da bi jim nikdar ne mogli blizu — krivi nosovi. Ako maham v klerikalnih listih po drznem židovstvu, a se v isti hip v praktičnem življenju zatekam k istemu židovstvu, to se pravi po domače: da mlatim prazno slamo. Tako delo pa menda ni posebno plodonosno.

Za groblje leta 1866. v bitki pri Kraljevem gradcu padlim vojakom. Včerajšnji tukajšnji službeni list objavil je milodare, kateri so se nabrali na Primorskem in v Istri za kostišče, v katero naj bi se položili po raznih krajih okolice Kraljevega gradca na Češkem raztrešeni ostanki leta 1866. v vojski proti Prusom padlih avstrijskih vojakov. V ta človekoljubni namen nabralo se je do slej še mnogo, mnogo premalo! Mar ne mora boleti srce vsakega čutečega človeka, ako pomisli, koliko vrlih sinov Avstrije je preliło leta 1866. svojo kri za dom in cesarja, a sorodniki na častnem polju padlih niti ne znajo, kje trohné kosti tega ali onega junaka. Vsaj nekaka duševna tolažba bi bila, ako se spravijo vsi ti raztrešeni ostanki v jedno samo, v obliki kapelice zgrajeno okostnico. Sleherni, morda še dandanes živeči sorodnik padšega boritelja za domovino, bode znal, kje so mu shranjeni ostanki brata, sina, svaka! A v ta namen je treba denarja. — Po zgoraj omenjenem izkazu nabrali so v ta namen: Mestni magistrat tržaški gld. 37 25, okrajno glavarstvo v Sezani gld. 15 13, ono v Gradiški gld. 72 27, v Lošnju gld. 35 84, v Poreču gld. 28 48, na Voloskem gld. 26 20, v Rovinju gld. 20 22, v Pulju gld. 21 75, v Pazinu gld. 21 36, v Tolminu gld. 6 90 in na Krku gld. 7 06. Skupno torej le goldinarjev 302 39.

Nov notar. Minister za pravosodje imenoval je notarskega kandidata Mechia notarjem s sedežem v Motovunu.

Občni zbor zaveze železniških služabnikov (krajna skupina Trst) vršil se je sinoči v restavraciji „Alla Stazione“ na trgu Stazione. Na posebno željo predstojništva omenjene skupine poslali smo k zborovanju svojega posebnega poročevalca. Obširniše poročilo o tem dokaj zanimivem zborovanju priobčimo, čim nam to dopusti prostor našega lista. Za danes omenjamo samo, da je bilo udeležnikov nad 500, da torej v širni restavraciji „Alla Stazione“ mnogo ljudi ni več našlo prostora. Zastopani so bili najrazličniši slojevi delavskega stanu, v prvi vrsti seveda železniških služabnikov od preprostega delavca do uradnikov niže vrste. A tudi zastopnik nežnega spola bilo je nepričakovano veliko število. Splošno navdušenje med zborovalci vzbudil je 2 uri trajajoči, z dobrim in zdravim humorjem prepleteni govor g. dične Tereze Nitscher z Dunaja, sotrudnice lista „Arbeiter-Zeitung“. Ta govor, namenjen obrambi delavskega stanu proti kapitalu je zatem v glavnih potezah ponovil sprevednik g. Marn v slovenskem jeziku, in tudi on je žel mnogo pohvale. Govorilo se je nemški in slovenski — laški nič. Razume se pa samo ob sebi, da s tem, da priobčimo poročilo o tem shodu, ni še rečeno, da se tudi identifikujemo z vsem, kar je bilo rečeno. Res pa je, da je mnogokatera pritožba povsem opravičena.

Pevsko društvo „Vesela“ v Šklednju priredi dne 9. februarja veselico s petjem, igro deklamacijo itd. Pri veselici bode sodeloval novoustanovljeni tamburaški zbor. Veselica se bode vršila v novi dični dvorani restavracije „Al Panorama“. Natančni program se priobči pravočasno.

ODBOR.

Nenadna smrt. Včeraj zjutraj našli so 65letno beračico Marijo Znidarskič iz Lokve, stanujočo v ulici Barriera št. 33, mrtvo v nje postelji. Starki počila je bila žila na desni nogi in umrla je vsled izgubljene krvi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

„Svoboda tiska“. Pred nekim sodiščem stal je človek, obtožen ponarejanja bankovcev. Predsednik mu je rekel: „Obtoženec! Dokazano je, da ste vi tiskali ponarejene bankovce, katere je našla policija skrite v vaši kleti. Kaj morete navesti za vaše izpričanje?“ — Obtoženec je odgovoril hladnokrvno: „Mene izpričuje dovoljno — svoboda tiska!“

Hrvatsko gledališče v Zagrebu, komaj preselivše se v svoj novi krasni hram, zadel je hud udarec: intendant Miletić je odstopil od tega važnega mesta, ker mu ni bilo mogoče izhajati z vladnim zastopnikom. Sedanjí madjaronski zistem na Hrvatskem je kazal vsikdar — vzlic zgradbi krasnega gledališča —, da ga kar bode v oči zdraví razvoj umetnosti hrvatske. Jedenkrat že je udušil opero, a sedaj hoče preprečiti napredek najraznovrstnišimi šikanijami. Postopanje vladnega zastopnika je ogorčilo vse nezavisno prebivalstvo zagrebško. V dokaz velikih simpatij izročila je intendantu Miletiću posebna deputacija, na čelu iste grof Miroslav Kulmer, zahvalno, krasno izdelano adresno. Adresa nosi podpise najodličniših krogov plemstva in meščanstva.

Kakor doznajemo iz danes došlih nam listov zagrebških, se je ta kriza poravnala za sedaj tako, da je dosedanji vladni zastopnik Chlup oddal referat vitezu Cuculiću, ki je baje povsem sposoben za vodstvo tega zavoda.

Umor in samomor na Dunaju. U okraju Ottakring na Dunaju služil je pri kovaču Oldrihu 23-letni pomočnik Ivan Urbanek. Mladenič se je zaljubil v 20letno hčer svojega gospodarja, imenom Tereza. Stariši dekletovi, misleči, da Urbanek prej ali pozneje poroči dekleta, niso ovirali te ljubezni in so vzeli pomočnika Urbanka celó k sebi na stanovanje. Deklé pa se je naveličalo tega ženina, ker je bil isti surov in jo je trpinčil s svojo ljubosumnostjo. Zató je deklet izjavilo Urbaneku, da ne mara o njem več niti slišati. Mladenič se je navidezno kmalu pomiril, toda sklenil je maščevati se. Ta svoj grozni sklep je izvršil po noči na 21. t. m. Vtihnótil se je v spalnico Tereze in udaril spečega dekleta s sekuro po glavi, potem si je z britvijo prerezal vrat. Morilec si je prizadel smrtno rano, a tudi njegova nesrečna žrtev je ranjena na smrt.

Policijsko. Minolo noč razgrajal je v ulici Cavazzeni 15letni (!) brezposelni Ivan Marsich iz Pulja, ker je bil popolnoma pijan (!). Stražarji so ga spravili v luknjo. — Včeraj ulomila sta dva nepoznana tatova v stanovanje mizarja Alojzija Lavrenčiča, ulica S. Giacomo št. 2, odprla silom omaro, premetala vse, ker sta bržkone iskala zlatnine. Toda našla sta pod perilom le 2 gl. d. 50 nč. drobiža. Dva goldinarja vzela sta s seboj, v tem ko sta 50 nč. drobiža zložila na omaro na kupček. Tatova so videli hišniki, ko sta vstopila v hišo. — Tudi minolo noč zaprli so par pouličnih razgrajalcev. — Pekovskega pomočnika Alojzija Čveljo iz Komna so zaprli, ker je razbijal v neki pivarni v ulici Cordaiuoli ter zlobno razbil sveteljo na petrolej.

Loterijske številke. Izžrebane dne 22. t. m.

Praga	71,	50,	86,	26,	80.
Lvov	20,	29,	30,	6,	80.

Nekaj o pozdravu.

„Pozdrav je znak uljudnosti, prijateljstva in spoštovanja, ter — izomike“.

(Konec.)

Znak slabe izomike ali smešne ošabnosti pak bi zopet bil na strani meni socialno više stoječega, ako mojemu prijaznemu in dostojnemu pozdravu malomarno, prezirljivo ali tudi čisto nič ne odzdravi. Mnogo je ljudi, ki so se prikopali do neke višine v socialnem življenji, na kateri višini se dozdevljejo sami-sebi neprimerno visoke nasproti nižim in to zavest tudi nosijo na solnce pri vsaki priliki. Predstoječi v službi smejo kazati svojim podložnim te golosti v svoji izomiki in značaju, — vsaj je podložni le marjoneta, četudi si mnogokrat misli „to svoje“ o višestojecem; ali nasproti neodvisnemu, ako je isti izomikanec, se takov odlični blaziranec samo, in to nemalokrat na svojo lastno jezo, — blamira. Ako mi odličnjak na moj prijazen in uljudni pozdrav ni odzdravil dostojno, smatrati ga smem, ako si nisem v svesti namanjše krivde nasproti družbi ali osobitu njemu, za tepca in ga v bodoče prezirati. Mnogokrat ni ljub in drag tvoj pozdrav višemu sodobniku, ker si mu morda osebno atipatičen. O tem te pouči tvoje lastno okó in da ga potem ne pozdravljaš, to si dolžan svoji osebni časti! Nikdo pa nima pravice zahtevati pozdrava, in bodisi da je najvisi dostojanstvenik, ako se proti komu pregreši se stališča dobrega takta. Obiskal sem nekoč višega duhovnika v neki važni zadevi; a kako sem bil presenečen, ko mi visoki gospod niti ni ponudil stola, kar bi bil v takih okoliščinah storil vsak olikanec. Zameril se mi je in ne pozdravljam ga več, četudi mi je to zelo neprijetno radi stanu njegovega.

Vendar tudi stan ne predpisuje brezpogojnega spoštovanja, ako istega ne zasluži oseba. — Nekaj družega, bi dejal, je z ženstvom.

Ženstvu — to se pravi izomikanemu — nasproti dolžan je izomikanec spoštovanje, ki se v prvi vrsti izraža v pozdravu. A tudi v tem pogledu se nabajajo varijacije. Žensko pozdraviti, ako jej nisi bil predstavljen, je neolikano in znači o podli servilnosti ženskemu spolu nasproti; nobena dama, ako je dobro vzgojena, ne bode zahtevala od tebe pozdrava, ako jej nisi bil predstavljen, pač pa jej bo gotovo drago, že se stališča te zadeve, da si jej predstavljen prej ko mogoče. Ako ti ženska kaže po pozdravu tvojem z odzdravom, da si jej neprijeten, skušaj jej prihraniti to žaljenje njene nežnosti, ki tiči v tvojem pozdravu. Nikoli pa se ne predrzi pozdraviti žensko, ako ti večkrat ni odgovorila, to si dolžan svoje časti. Ako ti je dama odzdravila malomarno, prezirljivo ali nič, znači, da si jej zoper in opusti za nadalje pozdrav. Pač pa je treba počevati pri ženskah momentanno slabo voljo, ali zadrego.

Kaka sitnost pri toaleti kak prepriček doma ali kaka druga senčica, ki je pala v njeno prozorno dušico, prouzroča pri ženski dostikrat slabo voljo, ta se srdi za nekaj ur na „ves svet“. To je treba uvaževati. Po nekaterih pozdravih se pokaže pravi vzrok njenega preziranja in potem se ravna. Istotako pak je polagati krasnema spolu na srce, da isti ne pušča moškega v dolgi temi dvoma o resničnem razmerju njene duše nasproti pozdravom; to je v njenem interesu. Tudi ženska se glede dostojnosti lahko zagreši nasproti možu in si zaigra njegov pozdrav.

Prav mnogokrat so nepremišljene, iz tega ali onega — dostikrat malostnega — povoda govorene besede vzrok, da je mož ustavil svoje pozdrave. Ako ti ženska oblati dobro ime, kar se nemalokrat pripeti, dolžan si svoji časti, jo prezirati tako dolgo, da se opraviči in poravna svojo krivdo.

Mnogo bi se še dalo povedati o tej stvari na to in ono stran, ali prostor je preskromen. Vsakemu naj sodi trezni razum in nikdo, komur se je pripetila njemu dozdevna krivica, se ne čudi, marveč vprašaj se v prvo, ako nisi temu kriv v prvi vrsti ti sam! Krasno, zares krasno, in to vzlasti v manjših krajih, kjer se ljudje poznajo od obličja do obličja, bi bilo, ako bi si ljudje ne dajali po največkrat brezsmiselnega povoda mejebojnemu preziranju in bi živeli kakor pravi bratje in prijatelji mej seboj. Da je pa baš v malih mestih največ razdora in prepira, je to že lastni dokaz o nedostajanju prave izomike in o plitvi površnosti v socialnih rečeh.

Ivan Fajdiga.

Najnovejše vesti.

Trst 23. Predsednik višega deželnega sodišča tržaškega, dvorni svetnik Beck, imenovan je baje predsednikom višega deželnega sodišča v Gradcu. Tako čitamo v današnji „Reichsposti“.

Poreč 23. (Izv. por. „Edinosti“). Laginja popravlja zapisnik zadnje seje, seveda brezvspešno. Načrt o razdelitvi občine dolinske se je vsprejel. Interpelacija Stangerjeva se je prečitala samo v italijanskem jeziku. Isto tako so postopali z interpelacijama Mandiča in Trinajstiča. Interpelantje so protestovali najodločneje. Komparetova interpelacija se ni prečitala niti v prevodu. Troje pisanih predlogov je popolnoma prezrl predsednik. Na hrvatske predloge je govoril vladni zastopnik — italijanski. Jutri zopet seja. Na dnevnem redu bode uničenje volitev Mandiča in Jenka!!!

Dunaj 23. Minister za železnice pl. Guttenberg prevzel je včeraj od sekcijskega načelnika drja. Körberja svoja ministerska opravila.

Dunaj 23. Cesar je imenoval profesorja na vseučilišču Dnajschem, Hartla, sekcijskim načelnikom pri naučnem ministerstvu.

Rim 22. V raznih mestih Italije prirejajo ovacije v čast italijanski vojski v Eritreji. Danes so bile navdušene demonstracije v Genovi in v Milanu, od koder je odšlo nekoliko vojakov v Afriko. (Predvčerajšnjem pa so poročali iz Rima, da je italijanska vlada obustavila nadaljnje pošiljanje vojakov v Afriko. Evo zopet nasprotujočih si poročil. Ured.)

Pariz 22. „Agenze Havas“ javlja, da odpuhuje princ Ferdinand Koburški nocoj iz Pariza na Jug ter se vrne v kakih 14 dneh v Pariz.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.16 7.18 Pšenica za spomlad 6.97 — do 6.98. Oves za jesen — — — Rž za spomlad 6.82 6.83 Koruza za oktober — — — maj-juni 1896 4.38 — 4.39
Pšenica nova od 75 kil. f. 7.05 — 7.10 od 79 kil. f. 7.10 — 7.20. od 80 kil. f. 7.15 — 7.25 od 81 kil. f. 7.05 — 7.35. od 82 kil. f. 7.35 — 7.40. — Ječmen 5.40 — 7.80 prosa 6.10 — 6.45.

Pšenica bolje; prodaja 30.000 mt. st. Vse druge vrsti žita nespremenjene. Vreme: mrzlo.
Praga. Neratificiran sladkor f. 14.90. —, za maj 15.25. Oktober-december 14.15. Stručno rastoče!

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst sá carino vred odpošiljatev precej f. 31.75 — 32. — Concasse 32.75 — 33. — Četvorni 33.50 — 34. — V glavah (sodih) 34. — 34.75 jako stalno

Havre. Kava Santos good average za januar 87.25, za maj 82.75

Hamburg. Santos good average za januar 70. — za marec 69.75 za maj 68.25.

Dunajska borza 23. januarja 1896

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.75
„ „ v srebru	100.85	101. —
Avstrijska renta v zlatu	122.60	122.65
„ „ v kronah	100.50	100.50
Kreditno akcije	361. —	362. —
London 10 let.	121.40	121.35
Napoleoni	9.63	9.63
20 mark	11.87	11.88
100 ital. lir	44.15	44.30

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklene kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

